

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Abonori străinătate nu se pri-
nesc. — Manucriptele nu se
returnează.

INSERATE
se primesc la Administrația în
Brașov și la următoarele:

ABONORI DE ANUNTURI:
la N. Dukos Nachf.,
H. Angenfeld & Emmeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelk,
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o soră garonț pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
si și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o soră 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X V .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 cor. — Cu inserții
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 70.

Brașov, Joi 23 Martie (10 Aprilie).

1902.

Cine a spart solidaritatea?

II.

Aceia dintre noi, cari dela 1884 au uneltit și uneltesc mereu în contra „Gazetei Transilvaniei“, gândi-țu-s-au ore vre-odată serios asupra însemnătății solidarității române în-șerisă pe stégul mării conferențe naționale dela 1881? Datu-și au ei silința a cerceta după mijlocele prin cari s'ar puté mai cu efect servi cauza acestei solidarități, pe care se răzima întréga activitate a parti-đului nostru?

Nici pomenire de așa ceva

Înainte matadorilor „grupului tribunist“ solidaritatea, acésta îm-brățișată de partid, trecea de cea mai mare piedică, ce se opunea planurilor lor de-a ajunge a cărmui partidul, nu după capul lor, ci după capul altora, a căror unelte erau.

Sub mantana programului na-țional dela 1881 acești ómení urmăriau interese de clică, ce nu se puteau uni cu interesele mari ale partidului.

Conferențele noastre dela 1884, 1887 și 1890 au susținut principiul solidarității naționale, au trebuit însă să facă trista experiență, că cei din grupul „tribunist“ se supuneau acésti principiu numai de sila împrejurărilor. Ei nu numai că nu formau „chiagul“ partidului, cum s'a susținut nu de mult într'una din foi, ci erau elementul disolvant în partid. Dovadă că din pricina lor, de când adevăc au intrat și „tribuniști“ în comitetul central al partidului, tótă activitatea acestuia a fost paralizată prin intrigele lor. La 1887, când pen-țru prima óră au fost aleși câți-va dintre ei în comitet, s'au acaparat de cestiunea memorandumului la co-rónă și timp de aproape șese ani au

*) A se vedé „Gaz. Trans“ nr. 67 a. c.

ținut comitetul într'o continuă fră-mântare asupra acestei cestiuni, pe care nici-odată n'au înțeles'o, așa că nu i-a mai fost cu puțință comitetu-lui a-se ocupa de alt-ceva.

Intrigile lor, ce tindeau a sparge comitetul pe tema memorandumului ca să pôță ajunge ei tari și mari, și-au ajuns culmea la 1891. Cu ajutorul lui Ioan Slavič, care părăsise deja mai de mult postul său dela „Tri-buna“ din Sibiu, — desamăgit de încăpăținarea Ardelenilor, cari nu voiau și nu puteau să înțelégă înalta lui diplomație — și cu concursul lui Brote, Lucaci și Coroianu, cari împreună cu alți doi „tribuniști“ for-mau grupul malconțenților din co-mitetul dela 1890/1, se puse la cale în unele foi dela București, secon-date de „Tribuna“, acea tendențioasă campanie în contra comitetului parti-đului și a președintelui său de atunci, care a fost produs atâta amărăciune între noi.

Scopul acestei campanie era de a face lumea să credă, că parti-đul nostru s'a desbinat din pricina memorandumului, fiind unii pentru pre-sentarea lui — „tribuniști“ firește — éra ceilalți vrând să-o împiedece în tot chipul.

Pe când acésta campanie era în toilul ei, patru luni înainte de in-trunirea conferenței noastre naționale dela 1892, „Tribuna“ scriea, că cestiunile de solidaritate, de disciplină de partid ș. a. sunt numai nisce „cestiuni secundare“ și nisce „mê-runțisuri vanitose“ și că nu sunt ces-tiuni de „principii politice“ („Tri-buna“ nr. 200 din 1891).

În conferența dela 1890 „tribuniști“ nu putură reuși cu planurile lor din cauză, că s'au vêdut con-strinși a respecta principiul solidari-tății. Acum voiau să se debaraseze de acésta cătușe supărăcióasă scriind, „că numai solidaritatea a împiede-

cat biruința (lor)“, și că „numai din cauza solidarității afacerea memo-riului a fost amânată an de an fără de a puté fi complanată“ („Tribuna“ nr. 117 din 1891.)

Vedeți așa-dér, despre aceea, că óre Români să rămână strins uniți în lupta lor de apărare națională, ori nu, matadorii „tribuniști“ nici că 'și băteau capul. Solidari ori des-binați, disciplinați ori nedisciplinați, tóte aceste erau pentru acești „poli-ticiani“, — cari au îndrăsnéla a pretinde încă că au fost chiagul parti-đului — nisce „lucruri secundare“, nisce „mêrunțisuri vanitose“.

Lucrul de căpeteniă pentru ei era de a isbuti să ia cât mai curênd cauza memorandumului în mână, pen-țru a-o puté exploata și a-o da de mal, cum din nenorocire s'a întêm-plat.

Conversiunea. Dieta ungară a de-bătut în ședința sa de Luní proiectul de lege al *conversiunii*. Proiectul a fost viu combătut de trei oratori ai ședinței dove-dind, că mari interese financiare ale sta-tului sunt în contra executării unei ope-rațiuni financiare, ce pôțe să păgubéscă țera cu decí de milioane cor.

În dieta ungară s'a cerut éri de cătră Lovászky și Rakovszky șe-dință secretă. Lovászky în ședința secretă a cerut, pentru înlăturarea diferitelor svon-uri, să se dea citire convenției făcute cu grupul de bancheri relativ la conversiune. Ministrul Lukács se opune. Rakovszky cere de asemenea să se citéscă conven-țiunea, căci altminteri se va crede, că este adevérat svonul, cum-că guvernul a primit la acésta afacere mai multe mi-lióne pentru scopuri electorale. Szell res-pinde acésta acuzație și se opune a-se da citire convenției. Au mai vorbit în șe-dința secretă Beöthy și Babó, după care s'a deschis érași ședința publică, în care

ministrul de finance Lukacs László a pre-sentat un proiect de indemnitate pe o lună.

Episcopatul croat și afacerea San-Girolamo. Din Agram se anunță: Foile opoziționale clericale publică *protes-tul* episcopatului croat în afacerea insti-tutului *San-Girolamo* din Roma, protest, pe care arhiepiscopul *Stadler* l'a cetit și l'a predat Papei. Protestul accentuăză amă-răciunea poporului croat, care e preocupat acum de gândul, a-se despărți de Roma. Să nu permită Papa, ca numirea pro-clamată deja: „*pro croatico gente*“, să fie re-trasă și schimbată. Muntenegru n'are nici un drept la acest institut. Protestul cu-prinde imputări în contra diplomației mo-narhiei și în contra Ungariei și amenință că nici un preot croat nu va întra ca intern în institut, chiar decă l'ar trimite acolo episcopul său.

Situația în Austria. Din Viena se anunță, că situația parlamentară austriacă nu inspiră nici o speranță de bine. Preșe-dinții cluburilor germane au avut alaltă-eri o conferență, în care singuricii mem-brii au expus impresiile, ce le-a făcut asu-pra alegătorilor ultima votare (în afacerea gimnasiului din Cilli) în „*Reichsrath*“.

După conferență partidul poporal ger-man a ținut o ședință, în care s'a făcut propunerea, ca partidul să desfășure cea mai viúă opoziție față de guvern. Propu-nera a fost primită cu modificarea, că partidul poporal german va rămână în opoziție cât timp guvernul nu va da ga-ranții, că actualul sistem antigerman se va schimba.

Tractările din Africa-de-Sud. „*Daily Telegraph*“ primesce scirea, că *Schalk-Burger* ar fi gata să încheie pacea recunoscând supremația englesă, dér pre-ținând în același timp o largă autonomie internă. — „*Daily Mail*“ însă afirmă, că *Steyn* și *Dewett* nu primesc condițiile puse de Englesi și țin cu tărie la garantarea

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Islamul în Europa.

Ceea-ce se petrece și încă și mai mult ceea-ce se plămădesce în Constantinopol, revolta latentă din Macedonia, marile convulsii, ale căror începuturi le vedem, tóte ace-ștea împrumută un interes palpitant straniului articol pe care *Scheikh Abdul Hagk* din Bagdad îl publică în „*Revue*“ (vechea *Revue des Revues*) dela 1 Martie.

Étă pasagele esențiale din acest manifest al unui fanatic dublat de un spirit estra-ordinar de pëtrun-đetor:

Popóre creștine!

A sosit timpul de a ne înțelegé. Ura Islamului contra Europei este impla-cabilă. După secole de sfortări, pentru a aduce între noi o reconciliațiune, singurul rezultat al timpului nostru este, că noi vé detestăm mai mult, decăt în ori-care epocă a istoriei noastre.

Acea civilizațiune și acele minuni ale progresului, cari v'au facut atât de

bogați și puternici, să sciiți bine, că noi le urim și le respingem din tótă forța su-fletului nostru.

Cui se pôțe atribui acésta stranie aversiune?

Preoții voștri și școlarii voștri vor răspunde:

Islamului.

Nimic mai adevérat.

— Da, religiunea musulmană este ađi în ostilitate deschisă cu întréga lume de progres a vóstră.

Dér esplicăți-ne, ve rugăm, de unde vine, că cu acésta religiune noi am putut cerceta și studia tóte filosofile grecesci, persane, indiane; că cu acésta religiune noi am cultivat înaintea vóstră tóte bran-șele cunoscintelor omenesci; că cu acésta religiune noi am putut forma caractere atât de nobile, cugetători atât de pro-funđi, ca ori-care apostol din lumea vóștra creștină și că, ađi, noi respin-gem cu oróre nu numai doctrinele vós-tre religióse, dér tóte sciințele vóstre, tóte artele vóstre și tot ce ne vine din Europa creștină.

Principiul, care a săpat acésta pră-pastie între noi, voi nu l'ați esaminat nici odată, nici-odată nu l'ați definit într'un

chip precis și totuși aici este punctul esențial al întregei cestiuni.

* * *

Ceea-ce sciința europénă a întrelă-sat a vé esplica, eu, umilul *Scheikh Ab-dul Hagk*, membrul sfintei ligi panislamicé, vin eu misiunea specială de a vé es-pune în tótă lumina sa.

Pentru a ajunge să mă înțelegéți, sunteți invitați înainte de tóte a aban-dona, cel puțin pentru un moment, ideile vóstre convenționale asupra acestei reli-giuni, pe care voi o numiți atât de fals „mahometană“ și apoi a veni cu mine până la originea, la filosofia acestei con-cepțiuni universale, pe care noi o numim „Islamul“.

Notați bine acest punct important, că aici nu e vorba de Islamul din cutare epocă nici de cutare texte, pe cari voi le studiați în vechile vóstre biblioteci, ci de acel Islam real, practic, viu, cum a fost format în epocele umanității și cum ađi domnesce în inimile tuturor popórelor noastre musulmane.

Acum ajungem la un alt punct nu mai puțin important pentru voi, acesta este, că repulsiunea noastră pentru ori-ce

cult anti-musulman câștigă o violență excepțională față cu Europa creștină.

Ceilalți infideli arareori au fost agre-sorii noștri. Însé creștinii s'au arătat în tóte timpurile dușmanii noștri cei mai în-verșunați.

Noi n'am uitat cruciadele vóstre. Ele se perpetuă sub forme de o sută de ori mai execrabile.

Noi v'am combătut și umilit prin tóte mijlocele vóstre; voi ați făcut să se retragă hotarele Islamului în tóte punctele globului; și celea ce ne-au mai rămas, voi nu încetați de a-le desorganisa prin diplomații și misionarii voștri.

Planul vostru este stabilit, voi ur-măriți pe față, în mod sistematic, ruina Islamului.

Pentru a ve scusa, voi ne reproșați, că suntem rebeli față cu civilizația vóstră. Da, rebeli! și rebeli până la mórte! Însé numai voi singuri sunteți cauza.

Acuzațiunea acésta ne pune în mi-rare; ea éște însă întemeiată pe un eve-niment considerabil, despre care voi nici ideie n'aveți, fiind-că s'a petrecut în sufle-tul însuși al Islamului.

Ascultați, cugetători europeni! Fap-tul meriță tótă atențiunea vóstră!

independenței. — Tot acesta au hotărât-o și conducătorii buri în ultima lor conferință ținută la Bruxella, mai ales după-ace situația pentru Englesi a început să devină erăși nefavorabilă și *Botha* înainteză deja în contra Durbanului.

Studentii români la Roma.

(Dela congresul studențesc.)

Ca întregire la cele ce le-am publicat ieri despre congresul studențesc din Roma, mai dăm următoarele sciri:

Sâmbătă a fost *ultima ședință ordinară a congresului*. S'a discutat despre participarea studenților italieni la congresul din Budapesta. Discuția a fost furtună. S'a admis în această privință de *a-se respecta dispozițiunile consacrate în congrésele dela Turin și Paris*.

În ceea-ce privește secțiunile, s'a admis *principiul de naționalitate*.

Duminecă dimineața la 11 ore, în sala curiaților, la Capitoliu, a fost mare recepțiune pentru predarea *stégului de onoare românesc*, studenților italieni.

Solemnitatea a fost presidată de ministrul instrucțiunii publice, *Nasi*, și de prințul *Colonna*, primarul Romei.

Afluența de lume era mare. Intrarea studenților români a fost salutăată cu lungi aplause.

Studentul român *Iliescu* a ținut în italianesce un discurs, care a fost mult aplaudat. Au vorbit apoi studenții români *Vișoiu, Xenii, Orănescu și Capeleanu*.

Vice-președintele *Persico* a mulțumit, apoi ministrul *Nasi* a ținut un lung discurs, făcând o afectuosă mențiune despre studenții români. Profesorul universitar de *Gubernatis* a rostit în urmă *pentru Români* cuvinte calde, cari au fost acoperite de ovațiuni. La ora 1 s'a ridicat sedința.

Membrii comitetului și delegații români au fost poftiți la un banchet oferit de primărie.

La orele 5, delegația studenților români a fost primită în audiență de ministrul *Baceli*, care a cetit un discurs foarte măgulitor la adresa Românilor. Acest discurs a fost dat spre a fi copiat și împărțit membrilor secțiunii române a congresului. Mâne vom publica discursul.

*

Tinerimea română din Cernăuți a trimis următoarea depeșă de felicitare congresului:

„Salutăm fraternizarea reprezentanților națiunilor surori; dorim victoria ideii latine. Vivat Italia! *Tinerimea română din Bucovina*.”

Comitetul studenților macedo-români din Bucuresci a salutat congresul cu următoarea depeșă:

„Studentii macedo-români salută pe congresiști și sunt cu gândul și inima la

înțeleptele lor decisiuni. Dorim înfrățirea tuturor fililor gloriosei Rome. Trăescă Italia! Trăescă frații noștri studenți italieni!”

Procesul lui Novacoviciu.

Clușii, 8 Aprilie 1902.

Astăzi s'a judecat la curtea cu jurați de aici procesul pentru agitație contra studentului în drept Gheorghe Novacoviciu, în etate de 22 de ani.

D-l Novacoviciu a scris în numărul dela 9 Decembrie 1899 al „Tribunei” un articol intitulat „Apel la tinerime”, în care îndemna tinerimea română să protesteze în potriiva insultării memoriei lui Iancu de către procurorul, contele Lazar Miklós.

Procurorul l'a dat pe Novacoviciu în judecată pe motiv, că în numitul articol s'ar cuprinde o îndemnare la nesupunere față cu ordinul ministerial, care interzicea colecta pentru monumentul lui Iancu, și ațitare contra Ungurilor (art. 172 al. a) și b) c. p.).

Novacoviciu, deși scie bine ungeresce, a declarat, că vré să useze de dispozițiile art. 44 de lege dela 1868, care îi permite întrebunțarea limbei materne. La întrebarea, dacă recusă pe vr'unul dintre jurați Novacoviciu a răspuns, că ar pute să-i recuse pe toți, deore-ce nu înțeleg limba românească, în privința acesta însă lasă pe apărătorul său să ia măsurile necesare.

Întrebat de președinte, dacă a scris el articolul, Novacoviciu răspunde: Da.

— Te simți culpabil?

— Niciodată.

— Vrei să produci ceva spre apărare?

— Mă voi apăra în cursul dezbaterii procesului.

— Pe ce îți întemeiezi nevinovăția, dacă recunoști, că d-ta ai scris?

— Contele Lazar Miklós, procuror, la procesul, ce s'a judecat la 30 Noemvrie și 1 Decembrie 1899 la tribunalul din Alba-Iulia a insultat memoria unui mort, memoria lui *Avram Iancu*, pe care poporul român o venerază. Ca student la universitatea din Clușii mi-am ținut de datorie a îndemna tinerimea română să protesteze.

Profesorul univ. Dr. Lukacs, luând cuvântul de pe băncile juraților spune, că dânsul a fost însărcinat a ancheta contra lui Novacoviciu, și că rezultatul anchetei a fost eliminarea lui dela universitate.

Deore-ce însă nici acusatul, nici tribunalul nu-l recusă, profesorul Lukacs rămâne între jurați.

Un alt jurat luând cuvântul relevă, că Novacoviciu șede la masa apărătorului și nu pe banca acusaților.

Președintele replică, că acesta se ține de sfera lui de supraveghiere și

că legea numai atâta precisază, ca acusatul să stea față în față cu jurații.

La cetirea articolului în traducere ungerescă, apărătorul Dr. Cassiu *Maniu* face observarea, că traducerea nu e corectă.

Interpretul *Lehmann* declară, că a făcut traducerea după cele mai bune ale sale cunoștințe.

Apărătorul anunță recurs în cassatie. Se constată, că Novacoviciu a mai fost condamnat la Deva, pentru agitație, la 10 zile arest.

Tribunalul stabilește întrebările de pus juraților.

Procurorul Dr. *Csipkés* în rechizitorul său vorbește despre libertatea de presă, de care acusatul ar fi abusat, despre ideea națională, născută în secolul trecut și care în țările monoglotte a fost salutară, în țările poliglotte a contribuit la perturbarea bunelor raporturi între diferitele națiuni. Vorbește mai departe despre colecta pentru monumentul lui Iancu și susține, că acusatul este culpabil de agitațiune contra „națiunii” prin faptul, că a îndemnat naționalitatea română la nesupunere și la ură contra „națiunii”. Este ideea sublimă a conduce tinerimea, dér acela, care vré să o conducă, trebuie să aibă conștiința, că tinerimea este a „națiunii” și că nu e permis a o conduce pe căi rătăcite. Cere verdict afirmativ.

Acusatul luând cuvântul declară, că va vorbi numai despre partea morală a cestiunei, lăsând partea juridică apărătorului său. N'a ațitat contra națiunii maghiare, ci numai în contra șovinismului. S'a născut Român și Român vré să trăiească și să móră, ér ca atare trebuia să sară în apărarea idealului insultat al tinerimei române. Contele Lazar Miklós a batjocurit memoria lui Iancu, care a fost credincios națiunii, religiunii și dinastiei. Spune, că ministrul a revocat ordinul, prin care interzicea colecta, prin urmare el nu pôte fi calificat de călcător de lege său ordinațiune. Declară, că vré să se facă vrednic cât de puțin măcar prin jertfa, ce o aduce, de memoria lui Iancu.

Dr. Cassiu *Maniu* a pronunțat o pledoarie frumoasă, despre care chiar și diarul „M. P.” în ediția din astă sêră dice, că „a fost o pledoarie frumoasă la nivel și basată pe argumentațiuni științifice”.

După replica procurorului, curtea aduce verdict *negativ*, în urma căruia *Novacoviciu fu achitat*.

Brașov, 26 Martie v.

Fantele din Brașov al „Trib. Pop.”, N. Bogdan, nu se astîmpără. El continuă a infesta publicul din Arad scriind în numita fôie corespondențe de câte trei coți despre o consultare intimă din Brașov, fără a ține seamă, că unui om, care se respectă pe sine și societatea din care face parte, nu-i este permis a vorbi în

public despre cele ce se petrec în ast-fel de consultări. Cu atât mai puțin pôte fi permis cui-va de a scrie lucruri neexacte și neadeverate și a-le scrie cu tendințe dușmănoșe personale.

Întru cât privesce strania purtare a d-lui N. Bogdan, — asupra acesteia vor avé să se pronunțe toți aceia, pe cari îi privesce. Acesta e clar. Tot așa de clar și învederat e, că președintele clubului nostru nu se pôte demite în discuțiune publică cu d. N. Bogdan asupra unor lucruri de caracter confidențial, pe cari acesta le acată de limba clopotului și încă în mod tendențios, și că d-sa își cunoșce datorile sale și scie cui are să dea seamă despre faptele sale. Nici n'ar avé vr'un scop o ast-fel de discuțiune, fiind-că d. N. Bogdan, vorbind tot numai de persoana sa și trăind în închipuirea, că tôte s'au învîrtit și se învîrtesc ađi aici în Brașov numai în jurul său, desfășurâ o fantasia prodigiôsă în a înșira câte verđi și uscate despre întevenirile său mai bine d'ia infestările și amenințările sale nesărate.

Cu d. N. Bogdan însă are a-se răful de-ocamdată — Redacțiunea fôiei noastre, despre care acest domn afirmă în scrișoarea sa din nr. dela 5 Aprilie n. al „Trib. Pop.” nici mai mult, nici mai puțin, decât că „*înlorlochéză lucrurile cu reutate și cinism*”.

Nu scim ce să mai dîcem despre acesta purtare a unui profesor român de școlă reală. A susține ce susține dânsul despre noi și într'un moment când dîm replica sa reiese în mod neîndoios, că a fost prins cu neadeveruri — este cam multiceal!

De geaba se sfoțeză d. Bogdan a dovedică n'a avut nici în clin, nici în mănecă cu tendențioșă campanie a „Trib. Popului” contra proprietarului fôiei noastre. Ce nevoie ar fi și avut dânsul să se provôce la o notiță infectă a fôiei din Arad, făcută contra proprietarului „Gazetei”, ce nevoie a avut să născocescă cel mai sfruntat neadever, că ar fi fost *insultat* la noi în Redacție de către proprietarul „Gazetei”, și a scrie următoarea bazaconie: „cu tótă *insulta, ce mi-a adresat* (sic!) d-l Dr., totuși n'am eșit din rezervă și n'am voit să aduc lucrul acesta în publicitate.”) dér vedînd că cestiunea acesta preocupă și pe alții (?) și că *vi-s'a și scris deja* (adecă „Trib. Popului”) *în acesta afacere*, m'am vedut *silit* (!) pentru evitarea orî cărei *misticării* (!) — să dau acesta *deslușire* (!) („Trib. Pop.” dela 22 Martie).

Ne-am rămăși o sută contra unu, că tot d. N. Bogdan a scris în această afacere „Trib. Pop.”, pentru-ca să i-se dea ocaziune de a eși cu atacul de mult pregătit, veđi Dómne, „pentru a evita orî și care misticare”.

Cine i-a cerut deslușirile? Ce nevoie a fost de ele, dacă nu s'a tractat de a lori în Dr. M. și de a scôte pe N. Bogdan în relief?

Și cum stă cu *insulta*, ce a afirmat, că i-s'a făcut în Redacția noastră? De ce nu desminte ceea-ce am afirmat noi, că

* Acesta o spune după ce însuși se laudă, că timp de aproape două luni, unde numai a întîlnit pe d. Dr. M. Pa infestat cu amenințarea, că „va face us de lucrul acesta în publicitate.”

— Red.

Voi nu puteți ignora debutul Islamului pe cariera progresului. În timp ce întregul vostru creștinism, cufundat în întunerecul evului mediu, se sbătea într'o hidôsă barbarie, ce făcea Islamul nostru?

De abia constituit prin geniul reformator al marilor noștri Alemale, el deschise pentru prima oră în Asia *porțile studiului și ale liberei cercetări*. În timp ce universitățile noastre, focare de lumină nouă, pe de-o parte vă aduceau filosofia grécă, ér pe de alta sprijineau cercetările științifice, după espresiunea noastră consacrată *până în China*, creștinismul vostru — nu religiunea lui Christos — dér acea incualificabilă teocrație a bisericilor vóstre, care distrusese fără milă marea civilizațiune greco-latină, vedîndu-se la rândul său amenințată de către redeștăptarea rațiunii universale, făcea o dibace evoluțiune și reclama cu îndrăsnélă tot meritul acestei civilizațiuni născânde, pe care o persecutase atât de mult...

Nici o distincțiune în statul nostru social, nici civil, nici politic, nici temporal, nici spiritual, nici laic, nici militar; totul este religiune, totul este *musulman*, și nimic, decât musulman.

Tôte actele noastre, tôte aspirațiunile noastre, studiile, comerțul, familia, călătoriile, rășboiul său pacea se resumă într'un singur ideal: a servi pe stăpânul absolut al Universului și a merita prin acesta fericirea eternă.

Pentru noi, în lume nu există decât *credincioși și necredincioși*, dragoste, caritate, fraternitate credincioșilor; dispreț, desgust, ură și rășboii necredincioșilor...

Noi găsim printre voi ceilalți, Europeni, ómeni foarte savanți, observatori câte odată foarte profunđi. Inșe este în afară de orî ce îndoială, că n'ați parvenit încă, a ne cunoșce. Diplomații voștri cei mai abili, spiritele vóstre cele mai pëtrunđetóre sfinșe tot'dauna prin a se mărturisii învinși față cu impenetrabilitatea caracterului nostru.

Care este așa dér misterul naturei noastre?

Pentru noi, esplicația este simplă, din nenorocire însă pentru voi ar fi atât de grea de înțeles, că nimeni din noi n'a îndrăsnit până acum a vi-o da într'un chip franc și precis.

Și, credeți-mă, că vin cu un sentiment de profundă întristare să împlinesc

ađi o datorie, a cărei importanță o veți aprecia mai târziu.

Aflați deci, observatori europeni, că un creștin de o poziție, nu importă care, prin singur faptul, că este creștin, în ochii noștri trece de un orb lipsit de orî ce demnitate omenescă. Raționamentul nostru față cu dânsul este pe cât de simplu, pe atât de definitiv, noi dîcem:

Omul, a cărui judecată este destul de pervertită, pentru a nega evidența unui D-đeu unic și de a se apuca să fabrice Dumneđei de diferite specii, nu pôte să fie, decât espresiunea cea mai ignobilă a abrutisării omenesci, a-i vorbi acestuia ar fi o umilire a rațiunii noastre și o ofensă față cu grandórea stăpânului universului.

Cu acest sentiment încrustat în sufletul nostru, noi nici o dată nu întrăm în discuțiune seriôsă cu un creștin, orî cine ar fi el; și când noi suntem reduși a-i adresa un cuvânt, acesta se întîmplă în tot'dauna cu un fel de disgust și cu un fond de dispreț, pe care nu reușim, aproape nici odată, de a-l reprima complet, nici chiar atunci, când vorbim cu personalitățile cele mai înalte ale vóstre...

Diplomații voștri ne strigă în fie care moment: De ce să vă preocupați de preoții noștri? Noi n'avem a face cu religiunea, civilizațiunea noastră este neutră, primii-o fără neîncredere.

Să dea D-đeu să fie așa!

Din nenorocire, în tótă istoria vóstră, noi găsim biserica vóstră tot'dauna și pretutindenea legată de diplomația vóstră.

Preocupațiunile vóstre constante au fost pretutindenea pentru comunitățile creștine, nici odată un cuvânt în favorul fraților noștri musulmani, nu există un singur act al politiceii vóstre, care să nu sfinșescă prin a atenta la credințele noastre religióse.

Și chiar ađi nu auđim din tóte părțile pe ministrii voștri liberi-cugetători, publicând cu mândrie, că misionarii voștri sunt primii pioniri ai cuceririlor vóstre?

Nu, iubiți diplomați, noi am plătit foarte scump încrederea noastră naivă, pentru a mai ignora, că civilizațiunea vóstră, solidarizată cu bisericile vóstre, nu vré și nu pôte să vré, decât destrucțiunea Islamului.

(Va urma)

mai contrarul s'a întâmplat, că d-nul Bogdan s'a purtat necuviincios?

D-sa scie prea bine, că aici sunt la noi trei martori, oameni de cinste, față de care nu se pot susține neadevăruri.

Dovada cea mai gravă, că d. N. Bogdan a procedat cu rea credință, este următorul fapt: În prima lui scrisoare către „Lib. Pop.“ declară însuși, că venind la 17 Martie la Redacția noastră a rugat proprietarul diarului nostru, ca „neamnat se convoce comisia, la din contra să-mi prindă mirarea, decât va face un jurnalistică de lucru acesta“. În a doua scrisoare a sa (cătră „T. P.“) afirmă, că a spus, că va fi convocat „pote pe mine“...

Ei bine, ce ar fi trebuit să urmeze aceste mărturisiri ale d-lui N. B.? De ce, că nu aceea, ca el deja a doua oară să aducă lucrul în publicitate, când „Trib. Pop.“ ce i-a scris.

Și decât totuși a făcut-o, cum trebuie să califică ori-ce om cinstit acesta procedeu? Nu face ea impresiunea, că și „misiunea“ și „deslușirea“ erau deja pregătite mai înainte de a veni d. N. B. la Redacția noastră; și că temându-se nu căva totuși să fie convocat, se grăbi să profite de ocazie spre a face pe secul celor dela fôia din Arad?

Ceea-ce mai caracterizează purtarea lui N. B. este tonul fără măsură îngâmfat și răsuflă din fie-care rând al lungilor povestiri. El se crede degageat de orice considerațiuni, de ori-ce obligământ să se conforma disciplinei de partid. Căru trist pentru un profesor, care ar trebui să aibă idee despre ce va să dică disciplină.

De ar scie cumpăni mai bine ce-i să fi permis și ce nu, nu s'ar face ridicul imputând „Gazeta“, că s'ar amesteca în nu-i fierbe oia.

Audiți acolo, organul nostru din Brașov să nu cuteze a-și da părerea despre simțămintele d-lui N. Bogdan!

În fine încă o vorbă. N. B. mai înțelegă, că decât afacerea alegei preținsei misiuni, cum dice „Gazeta“, n'a fost decât la ordinea zilei, „pentru-ce (președintele) a lăsat să se discute asupra ei“?

Noi avem firma convingere, că decât ședințele ar fi bănuite numai, că vr'ul dintre cei de față la consultare va face ce a făcut d. N. Bogdan, atunci fără nici o ședință ar fi ridicat ședința imediat.

SCIRILE DILEI.

-- 27 Martie v.

Despărțământul Lugoșiu al „Asociațiunii“ și-a ținut adunarea generală constituantă în 7 Aprilie în sala casinei din Lugoșiu. Adunarea a fost deschisă prin vice-președintele Dr. Iacob Mădăraș. Dl. Dr. V. Branicea își desvôltă apoi referența sa despre V. V. Delamarina. A fost ascultat cu viu interes. Espirând mandat vechiului comitet, s'a procedat la alegerea noului comitet, aleși fiind: director Cor. Brediceanu, membrii: I. Boroș, George Popovici, Seb. Olariu, Dr. I. Branicea și Dr. V. Branicea.

Representanța comunității de avere. După cum cetim în „Fôia Diecesană“, Joi 17 Aprilie a. c. și-a ținut adunarea sa ordinară de primăvară reprezentanța comunității de avere din Caransebeș. Din data de semn scotem la ivelă dispoziția comitetului, ca spre a ajutama pe împădușii lipsiți de pământ, să se facă un meșterand cătră ministrul de agricultură, care să permită a-se da ômenilor parcele bune pentru economia rurală din pădurile comunității; s'au luat apoi dispoziți pentru înființarea unui fond de pensie în favoarea ampolioților dela comunitate, — statutul acestui fond vor fi prezentate propuneri adunării generale. Socoțile s'au aflat în următorul ordine. Venitele fondului pădurilor sunt de 264321 cor. 81 bani. Spesele fondului sunt de 363781 cor. 11 bani. Venitele fondului caselor au fost 5790 cor. 22 bani, și spesele 9838 cor. 02 bani. Se arată cu privire la anulul 1901 după îndestulirea împădușii și de pădure, la jir, la lemne de construcție pe lângă taxe moarte, apoi prin lemne gratuite de ars în suma de circa 80.000 cor. la an, în fine de daunele silvanale (exclusiv comitetelor arătătorilor) în suma de 199012

cor. 07 bani și de păduri, munți și poeni valorate cu 33,174.374 cor. 40 bani o avere de 656603 cor. 43 bani, prin urmare față de anul 1900 o creștere a averei cu 54178 cor. 58 bani, ér fondul gimnasial, format de comunitatea de avere reprezintă suma de 91057 cor. 57 bani. Mai departe s'au descris pedepse silvanale neincasabile în suma de 6402 cor. 76 bani și datorii după poeni și ocupațiuni arendate în suma de 347 cor. 06 bani.

S'a decis, ca pentru copii de-ai împădușii, să se dea după împrejurări stipendii pentru școla industrială din Timișoara și să se facă două clase alpine, una pe muntele Cunt și alta pe Dragomir. S'au votat apoi mai multe escontențări și ajutóre personalului silvic.

Camera magnaților a ținut erî ședință. Președintele conte Albin Csaky a parentat pe Tisza, Banhidy și episcopul Goldiș.

Crisă la Teatrul național din Budapesta. Pázmány Dénes publică în „M—g“ un articol, în care se ocupă cu situațiunea Teatrului național maghiar din Budapesta. El dice, că atât Opera, cât și Teatrul se află înaintea unui bancrut moral, ér bancrutul material a urmat deja de mult. Pázmány dice apoi: „Statul maghiar dă sume oribile pentru două teatre.... Pe întreg rotogolul pământului nu este țară, care să jertfescă anual 1 milion corone pentru acoperirea deficitului a două teatre.... De 20 de ani se face risipa acesta enormă și situațiunea nu se ameliorază. De 20 de ani Opera noastră n'a dat un singur cântăreț de sémă, n'a produs nici o lucrare originală, care să stea la nivel european. Am experimentat numai, am dobândit rezultate numai de acelea, cari și fără cheltueli ar fi eșit la suprafață. Nu s'a ridicat nici Teatrul Național. Literatura noastră dramatică a regresat. Ce dovedesc toate acestea? Vecinicul adevăr, că capabilitatea nu poți s'o cumperi cu bani“.... Asta-i părerea lui Pázmány despre teatrul maghiar.

Starea excepțională din Triest ridicată. Prin un ordin al consiliului de miniștri starea excepțională și dreptul marțial din Triest au fost ridicate.

Scierile inedite ale lui M. Eminescu. Diarele române aduc scirea, că în editura institutului de arte grafice „Minerva“ din Bucuresci va apare o ediție completă a operelor lui M. Eminescu. Volumul prim va cuprinde numai literatură populară. Celelalte volume vor cuprinde poesiile inedite, variantele, fragmentele dramatice și puțină prosă inedită. Din toate acestea va rezulta caracterul național al lui Eminescu. Intre poesiile inedite sunt vre-o câte-va, în cari se arată sôrtea Românilor din Transilvania, Basarabia, Maramureș și Crișana.

Clubul oficerilor în rezervă din România a votat zece mii lei pentru o statueta de bronz masiv, reprezentând pe Regele Carol călare pe câmpul de război. Această statueta va fi oferită de oficerii în rezervă Regelui cu ocaziunea aniversării independenței României.

În economia casnică cafeaua este neapărat de lipsă. Se fac cu acest articol multe incorectitudini. De aceea e în interesul fie-cărei economie, care voesce să aibă cafea cu aromă bună, a-se adresa la societatea humană pentru importul de cafea din Fiume, de unde se trimite liber de vamă și porto specialitățile cele mai fine de cafea cu prețuri moderate. Se recomandă cafea New-Cuba 5 klg. cu 15 cor. Ceylon 5 klg. cu 16 cor. 50 b., Soerabaja 5 klg. 16-50 cor. Prețuri curente se trimite gratis și franco.

O carte de valoare.

(Vechile episcopii românești a Vadului, Gogașului, Silvașului și Bělgradului, de Dr. Augustin Bunea, canonic metropolitan, Blași 1902. Tipografia Seminarului archidieceșan).

Abia a trecut anul, de când a apărut la Blași din condeiul eruditului canonic, Dr. Bunea, istoria episcopului Ioan

Inocențiu Klein, în care se oglindéză luptele și suferințele unui martir erou și într'insul sôrta poporului nostru, suferințele neamului românesc în secolul XVIII,—și étă că după cartea apreciată cu atâtă căldură de ômenii competenți atât de aici, cât și de dincolo de Carpați, chiar și de Academia Română, ni-se anunță aparițiunea unei alte opere: istoria episcopului Petru Paul Aron (1754—1764), pe care învățatul canonic o va scôte de sub tipar încă în cursul anului acestuia.

În istoria episcopului Petru Paul Aron, autorul consacrase un capitol mănăstirii românești din Alba-Iulia, pe care acest zelos episcop a restaurat-o și înzestrat-o. Deóre-ce însé mănăstirea de Alba-Iulia stă în legătură cu o altă mănăstire de mai nainte, întemeiată de Mihai-Vodă-Viteazul (1595—1599), autorul în cercetările sale s'a întins și asupra istoriei operei de pietate a Voevodului român. În acest chip capitolul devenind prea mare, d-l canonic l'a scos într'un volum separat, care poartă titlul de mai sus.

Résumé pe documentele descoperite în timpul din urmă de d-l profesor N. Iorga, pe alte documente din archiva statului din Budapesta și publicate acum pentru prima-ôră de d-l canonic, éráși pe altele, cari — deși publicate — până acum n'au fost utilizate, autorul ne prezentă, în lumina istoriografului consciințios și măestru, istoria bisericeii românești din secolul XV și până în secolul XVII, care până în timpul de față parte era acoperită în întuneric, parte ne era prezentată într'o lumină defectuoasă.

Unora din noi pote ne va veni greu a-ne despărți de părerile, pe cari ni-le apropiaserăm în școlă și prin lectura operelor istorice greșite, însé în fața documentelor isbitóre aduse de d-l canonic, va trebui să renunțăm la ceea-ce până acuma se mărturisise ca adevăr.

Căci prin documentele citate pentru prima-ôră de P. Maior în istoria bisericeii Românilor, nu numai că nu reiese existența unei mitropolii românești în Alba-Iulia, séu în alt loc în Transilvania înainte de 1599, dér reiese tocmai contrarul. A trebuit să se consolideze mai întâi statele române, Muntenia și Moldova, cu o ierarhie proprie, pentru-ca sub înfrința și cu sprijinul lor, să se pótă înființa episcopii românești stabile în țările coronei ungare.

Intre aceste episcopii se numără episcopia dela Vad, pe valea Someșului nu departe de Deși, alta în Geoagiul-de-sus, pe valea Mureșului, nu departe de Alba-Iulia, alta la Silvaș, în mănăstirea Prislopului și, în fine, o episcopie la Bělgrad, înființată de Mihai-Vodă-Viteazul, cu permisiunea principelui catolic Sigismund Batori, și unde cel din urmă episcop dela Silvaș, Ioan de Prislop, s'a mutat cu reședința la 1599.

În diferite capitole și basat pe documente se tratéză istoria fie-cărei episcopii, în alt capitol se zugrăvesce, cum valurile reformațiunii au nimicit episcopia Vadului, au supus episcopia Geoagiului și cum Românii au avut mai mulți episcopi calvini din neamul lor, cărora le erau supuse bisericile românești. Interesant este și tabloul desolațiunii în care se găsea biserica românească în secolul XVII.

Tôte diarele mai de sémă, atât dela noi, cât și din România, au recensat cu bunăvoință cartea d-lui Dr. Bunea și au lădat calitățile eminente de istoriograf ale d-lui canonic. Noi relevăm cu această ocaziune și frumuseța limbii.

Opera cuprinde 152 pagini și se află de vânzare la autor, cu prețul de 2 cor. 50 bani.

Literatură.

„Cuvântări bisericești de Masșillon“ tratuse din originalul frances de Ioan Gerț protopop gr.-cat. român al dieceșei de Oradea mare.—D-ja la 1898 apăruse în Oradea mare cartea cu titlul de mai sus, care cuprinde 17 predică de ale vestitului orator eclesastic frances. Predicile sunt împărțite de traducător după anul bi-

scriesc răsăriten, și fie-care este pusă la acea Dușinecă séu sêrbătóre, cu a ôarei evanghelie se potrivește predica.—Un volum elegant de peste 400 pagini în 8^o cu portretul lui Masșillon. Traducerea se distinge printr'un limbajiu ales. Prețul 5 corone (6 Lei 50) plus 30 bani porto. Se află de vânzare la Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1902

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinatorii fôiei nôstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 corone, pe șese luni 12 corone, pe trei luni 6 corone, pe o lună 2 corone.

Abonarea se pote face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Mulțămită publică.

Subscrisul birou al Reuniunii femeilor române din loc, își împlinesce plăcuta datorie, de-a exprima adênc simțita mulțămită Onor. institut de credit și economii „Albina“ din Sibiu pentru ajutorul votat de Onor. adunare generală ordinară în ședința din 22 Martie a. c. pentru Internatul-Orfelinat susținut de Reuniune.

Brașov, 27 Martie v. 1902.

Agnes Dușoin, Lazar Nastasi,
președintă. secretar.

ULTIME SCIRI.

Agram, 8 Aprilie. Papa a răspuns archiepiscopului Stadler că nu va schimba titlul institutului San-Girolamo.

Viena, 8 Aprilie. Rêscôla s'a întins din Novibazar până aproape de granița provinciilor ocupate. Trupele austriace țin muniția pregătită.

Belgrad, 8 Aprilie. Armăuții au devastat 14 sate sêrbesci, urmărind populația până în biserică și supunând ômenii la torturi îngrozitoare. — Atât Serbia, cât și Bulgaria au concentrat trupe la graniță.

Constantinopol, 8 Aprilie. Pôrta a adresat ađi puterilor o notă prin care spune, că un colonel bulgar călătorește prin provincie, îndemnând populația să ia armele și să atace provinciile otomane. Pôrta se plânge, că Bulgaria nu ia decât de formă măsurii verbale, fără nici un efect, și cere ca să i-se lase deplina libertate de a înăbuși ea revolta cum va scie.

Sofia, 8 Aprilie. Patru-deci de subcomitete de curând formate au trecut sub vechiul comitet sarafoffist.

Cura băilor de burueni depurative „Dinșoreanu“ Ploesci. Cu această cură ușoră de aplicat și de urmat se pote restabili ori-ce, suferind de ori-ce bôlă, în ori-ce timp al anului, fără témă de rêscălă. La bôlele de cancer, tuberculosă, epilepsie, hemoroide, paralisie totală séu parțială, hemiplegie, etc. fac angajamente garantate pentru restabilirea sănătății. Cei cari se pot acomoda în locuința lor, se pot curarisi singuri acasă, după o instrucție specială bôlei cerută de suferind. Consultul prin corespondență fără instrucție e gratuit, asemenea e gratuită și instrucția pentru cei ce vor dovedi, că sunt sêraci fără mijlôce. La casuri grave, unde môrtea ar amenința viața, și medicina nu mai pote da ajutorul dorit, pentru salvarea celui în pericol mă pote chema ori-cine telegrafic. Dinșoreanu, physiolog-hidropat.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu” din Brașov,
se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Cărți de rugăciuni și predică.

„Anghira Mântuirii,” cârticică de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă *Ediț. IV. corectată.* Gherla. Prețul unui es. în păreți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

„Mărgăritarul Sufletului,” carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru toate trebuințele vieții. *Edițiunea IV.* Gherla. Conține peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto.)

„Micul mărgăritar sufletesc,” cârticică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai mărișori. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto.)

„Carte de rugăciuni, cereri și laude” intru onoarea Preacuratei Fecioare Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto.)

„Cuvântări bisericăscă” scrise de Ioan Papiu Tom. III. Preț. 3 cor. pl. 20 b.

„Cuvântări bisericăscă” de Ioan Papiu: tomul I, III și IV cuprinde cuvântări bisericăscă acomodată pentru ori-ce timp; și pentru toate sărbătorile de peste an. Pe lângă predică, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor sărbători. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto)

„Predică pe toate Duminecile și sărbătorile de peste an,” Vol. I. de Em. Elefterescu, cunoscut atât de bine în cercurile romănescă din numărôs le sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

„Predică pentru Duminecile de peste an,” compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predică dela Dumineca XI după Rosaliă până la Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70.)

„Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru d ferite ca-se de mörte,” de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. pl. 30 b.

„Cuvântări bisericăscă pre sărbătorile de preste an” scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. pl. 30 b. porto.

„Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte,” întocmite de Ioan Papiu. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 cor. (+ 20 b. porto.)

Scrieri istorice.

„Memorii din 1848-49” de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunei III în 1848-49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa,” interesanta și eminenta conferență, ce a ți nut'o d-nul colonel c. și r. Franc se Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două por-rete bine reușite ale baronului Urs, unul din auil de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pintea Vitézul,” tradițiunii legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Retezanul. O-a mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiunii și istorisirii din toate părțile, pe unde a umb at Pintea. Prețul 40 bani plus 6 bani porto.

„Romănul în sat și la öste.” Aceasta este titlul unei nouă cârticicele, ce d-l Ioan Pop Retezanul, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

„David Almășianu,” schițe biografice de Ioan Popea. Broșura această, presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Reflexiuni fugitive” la cap. I din cartea lui Dr. Réthi László intitulat „Az oláh nyelv és nemzet megalakulása”, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani. (+ 56 p.)

„Viața și operele lui Andrei Mureșianu,” studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blăși. Prețul 2 cor. plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparand al din Blăși.

„Pentru memoria lui Avram Iancu,” p-ful dat către ministerul de interne D. Prez prin d-l Dr. Amos Frăncu în casa fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 cor. (+ 5 b. porto). În România 2 lei plus 5 bani po to.

„Lupta pentru drept” de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. port.).

„Țeranul român și ungar din Ardeal,” studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

„Mănușirea Putna” în Bucovina de Iraclie Forambescu. Prețul 20 b. (+ 3 b. porto.)

„Clipe de repaus” de Sorcovă. Un volum elegant, care pöta ocupa loc pe masa ori-cărui salon. Prețul 2 cor. (+ 5 b. porto). (Pentru România 2 Lei 50 bani) porto extra. Crădem a fi de prisos a mai recomanda în special această nouă apariție literară. În acest volum găsim un limbaj frumos românesc și niște povestiri scrise cu ată a spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai pui jos, până nu ai cetit'o totă. Se pöte procura la Tipografia A. Mureșianu pe lângă trimiterea prețului indicat plus 20 bani porto.

„Carnetul Roșu,” o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul. O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoră și distractivă. — „Moșul” e cunoscut cetitorilor noștri din numărösele sale lucrări publicate în foiața diarului nostru. Pprețul cu posta 60 bani.

„Bucătăreșă națională,” care de bucate a bucătăriei române, franceze, germane și ungare. Felul bucatelor sunt înșirate toate în ordine alfabetică după numele lor. Limbajul e ușor. Costă numai cor. 1.60 (plus 40 bani porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Aprilie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	119 90
Renta de corone ung. 4%	97 50
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120 25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	120.25
Bonuri rurale ungare 4%	97.10
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	201.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	162.—
Renta de argint austr.	101.50
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de aur austr.	120.70
Losuri din 1860.	152.10
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16 —
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	656.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	672.50
Napoleondori	19.08
Mărci imperiale germane	117 35
London vista	240.—
Paris vista	95.45
Rente de corone austr. 4%	99 35
Note italiene	93 30

Cursul pieței Brașov.

Din 9 Aprilie n. 1902.

Bancnota rom. Cump.	18.98	Vënd.	19.02
Argint român.	18.40	„	18.44
Napoleond'ori.	19.—	„	19.10
Galbeni	11.30	„	11.40
Ruble R seset	126.—	„	127.—
Mărci germane	58.50	„	—
Lire turcesc	10.72	„	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	„	101.—

În piața Prundului nr. 5, colț este un local de boltă de închiriat.

Tot acolo aceeaș casă. constă-tătoare din 3 bolte, 5 odii, 2 bucătării, grajd, grăd-nă, vis-à-vis de biserica sf. Nicolae, pozițiune foarte frumoasă, fața sörelui; precum și un loc de zidit nr. top. 10765, 10766, în drumul Gărei, vis-à-vis de Magazinele „Albinei” în mărime de 3400 metri □.

Amândouă aceste imobile sunt de vëndare.

A se adresa la proprietar, în Piața Prundului nr. 5. I-4

La Döamna Bertha Obert,
strada Orfanilor nr. 10, se
primesc fetițe în cost
cu prețuri moderate. 1 3

Numerous decorative borders and text for the shoe advertisement.

Prăvălie nouă!

Cel mai ieftin deposit de încălțăminte.



Deöre-ce am primit cantități foarte mari de încălțăminte pentru dame, bărbați și copiii în fașonele cele mai nouă, din fabricele cele mai renumite, Karlsbad, Viena, Paris și Pesta etc.

Fiind prăvălia mea prea mică pentru așa colosală cantități, sunt silit a vinde toate mărfurile cu prețuri ieftine de mirare!

Pentru Bărbați:

1 pâr. ghe e simple de vacs, garantat solid	2.60
1 " " cu reșet de vacs garantat solid	2.90
1 " " bocanele de vacs solid	3.80
1 " " galoșate cu lac solide	4.30
1 " " bocanele de iufț galb.	4.50

Pentru Dame:

1 pâr. ghețe parient cu zug, solide	2.60
1 " " " nasturi	3.50
1 " " " Gems " "	4.20
1 " " " " șirețe	3.80
1 " " de mănuse cu lac	4.—
1 " " de piele galbănă de gems cu nasturi	4.20

Pantofi de Dril, dela 93 cr. în sus. Ghețe mici pentru copii dela 60 cr. în sus.

Comande la măsură se efectuează prompt și cu mare acurateță.

I. D. AVRIGEANU

DEPOSIT și CONFEȚIUNE de ÎNCĂLȚĂMINTE,
Brașov, Strada Porții nr. 34, la trei stele.

Principiul meu este, ieftin, bun și vinzare multă.

Decorative borders and text for the factory advertisement.

Deschidere de fabrică!

Am onöre a aduce la cunoșcința On. public, că

FABRICA DE MAȘINI,

care ort ani am avut'o în Kézdi-Vásárhely, acum în mod considerabil lărgită, am strămutat'o

în Brașov Strada gărei nr. 54

(în partea Villei Stenner) lângă vamă.

Lucrez mașini: pentru fabrici de ferestreu, fabrici de spirit, mori, arangiamenturi de băi, mașini pentru economie de câmp, precum și Cazane, iute prompt și cu prețuri ieftine.

Mă rog de sprijinul On. public

cu totă stima

Szombat Samu.

9-10 (452)

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1901.

Plecarea trenurilor din Brașov.	Sosirea trenurilor în Brașov:
Dela Brașov la Bud pesta:	Dela Budapesta la Brașov:
I. Trenul mixt la öra 5-8 min. dimin.	I. Trenul de persöne la öra 8 dim.
II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ö. 2-45 m. p. m.	II. Tr. accel. peste Clușiu la ö. 2-9 m. p. m.
III. Trenul de pers. la öra 7-48 min. söra.	III. Trenul mixt la öra 10-25 min. söra.
Dela Brașov la București:	Dela București la Brașov:
I. Trenul de persöne la öra 3-55 m. dim.	I. Trenul accel. la öra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt la örele 11-40 a. m.	II. Trenul mixt. la öra 9-27 min. p. m.
III. Tr. mixt. la öra 6-55 min. söra.	III. Trenul pers., la öra 5.— m. p. m.
IV. Trenul accel. la öra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).	IV. Tren. de pers. la öra 7-55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal.)
Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:	Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:
I. Trenul de pers. la öra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tușnad la öra 9.18, cu Ciuc) Szereda. la öra 10.45 min. a. m.	I. Trenul de persöne la öre 8-25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgiu, Ciuc-Sereda öra 9-30)
II. Trenul mixt la öra 8-50 min. a. m.	II. Trenul de pers. la öra 1-53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul de per. la öra 3-15 m. p. m. (are legătură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda).	III. Trenul mixt, la öra 6-50 m. söra (are legătură dela Palanca la 8-34 dim.)
Dela Brașov la Zernesci (gar. Bartolomeiu):	Dela Zernesci la Brașov (gar. Bartolomeiu):
I. Trenul mixt la öra 9-2 min. a. m.	I. Trenul mixt la öra 7-2 min. dim.
II. Trenul mixt la öra 5-26 min. p. m.	II. Trenul mixt la öra 1-17 min. p. m.
Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:	Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:
I. Trenul de pers. la öra 5-19 min. dim.	I. Trenul de pers. la öra 8-25 m. dim.
II. Trenul mixt la öre 8-50 min. a. m.	III. Trenul de pers. la öra 1-53 m. p. m.
III. Trenul de pers. la öra 3-15 min. p. m.	III. Trenul mixt la öra 6-50 min. söra.

Abonamente

la

„Gazeta Transilvaniei”

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat seu lunare.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul a 10 fil. se vind la librăria Nic. I. Ciurcu la Kremias Nepoții.